

ΙΤΑΛΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ XX ΑΙΩΝΑ
POESIA ITALIANA DEL SECOLO XX

2 Ποήματα του Τσέζαρε Παβέζε

2 roemas di Cesare Pavese

Μετάφραση: Σωτήρης Παστάκας

Traduzione: Sotirios Pastakas

Cesare Pavese (Santo Stefano Belbo, 9 settembre 1908 – Torino, 27 agosto 1950) è stato uno scrittore, poeta, traduttore e critico letterario italiano. È considerato uno dei maggiori intellettuali italiani del XX secolo. L'interesse per la letteratura americana divenne sempre più rilevante e così incominciò ad accumulare materiale per la sua tesi di laurea, mentre proseguivano i timidi amori permeati dalla sua visione angelicante della donna. Pavese era terribilmente depresso e neppure riuscì a risollevarlo il Premio Strega che ricevette nel giugno del 1950 per *La bella estate*; in quella occasione fu accompagnato da Doris Dowling, sorella dell'amata Constance. Nel 1951 uscì postumo, edito da Einaudi e con la prefazione di Italo Calvino il volume *La letteratura americana e altri saggi* con tutti i saggi e gli articoli che Pavese scrisse tra il 1930 e il 1950. La sua attività di critico in particolare contribuì a creare, verso la metà degli anni trenta, il sorgere di un certo "mito dell'America". Lavorando nell'editoria (per la Einaudi) Pavese propose alla cultura italiana scritti su temi differenti, e prima d'allora raramente affrontati, come l'idealismo e il marxismo, inclusi quelli religiosi, etnologici e psicologici.

Ο Cesare Pavese, γεννήθηκε το 1908 στο Σαν Στέφανο Μπέλμπο, επαρχία κοντά στο Τορίνο. Έγραφε ακούραστα: διηγήματα, ποιήματα, μυθιστορήματα, όπως και πάμπολλες μεταφράσεις. Η σχέση του με την Τίνα (Batistina Pizzardo), θα τον σημαδέψει για όλη του τη ζωή. Φανατικά ταγμένος κατά του φασισμού, εξορίστηκε και φυλακίστηκε. Ο Carlo Dionisotti, ένας από τους μεγαλύτερους Ιταλούς μελετητές του περασμένου αιώνα, δήλωσε για τον Pavese: προσπάθησε να δώσει το λόγο, σε ανθρώπους που δεν έχουν ένα δικό τους όνομα πάνω στη γη. Στις 27 Αύγουστου του 1950, αυτοκτονεί στο ξενοδοχείο «Η Ρώμη» του Τορίνο.

VERRÀ LA MORTE E AVRÀ I TUOI OCCHI

Verrà la morte e avrà i tuoi occhi-
questa morte che ci accompagna
dal mattino alla sera, insonne,
sorda, come un vecchio rimorso
o un vizio assurdo. I tuoi occhi
saranno una vana parola,
un grido taciuto, un silenzio.
Così li vedi ogni mattina
quando su te sola ti pieghi
nello specchio. O cara speranza,
quel giorno sapremo anche noi
che sei la vita e sei il nulla.

Per tutti la morte ha uno sguardo.
Verrà la morte e avrà i tuoi occhi.
Sarà come smettere un vizio,
come vedere nello specchio
riemergere un viso morto,
come ascoltare un labbro chiuso.
Scenderemo nel gorgo muti.

Tina Pizzardo

ΘΑ ΕΡΘΕΙ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΚΑΙ ΘΑ ΄ΧΕΙ ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΣΟΥ

Θα έρθει ο θάνατος και θα 'χει τα μάτια σου
αυτός ό θάνατος πού μας συντροφεύει
από το πρωί ως το βράδυ, άγρυπνος,
κουφός, σαν μια πανάρχαια οφειλή,
μια διαστροφή δίχως άκρη. Τα μάτια σου
θα είναι μια μάταιη λέξη, μια πνιγμένη
κραυγή, σιωπητήριο σάλπισμα.
Κάπως έτσι τα βλέπεις κάθε πρωί,
όταν σκύβεις επάνω τους, μόνη σου,
μες στον καθρέφτη. Αχ, καημένη μου ελπίδα,
εκείνη τη μέρα θα μάθουμε κι εμείς
πώς σαν την ίδια τη ζωή, είσαι κι εσύ, ένα τίποτα.

Ο θάνατος διαθέτει ένα βλέμμα για τον καθένα μας.
Θα έρθει ό θάνατος και θα 'χει τα μάτια σου.
Θα 'ναι σαν περίοδος αποτοξινώσεως,
σαν να βλέπεις να αναδύεται ένα νεκρό
πρόσωπο μες' από τον καθρέφτη,
και να μιλάει με σφραγισμένο στόμα.
Αμίλητους θα μας καταπιεί ό Άδης.

HAI VISO DI PIETRA SCOLPITA

Hai viso di pietra scolpita,
sangue di terra dura,
sei venuta dal mare.

Tutto accogli e scruti
e respingi da te
come il mare. Nel cuore
hai silenzio, hai parole
inghiottite. Sei buia.
Per te l'alba è silenzio.

E sei come le voci
della terra: l'urto
della secchia nel pozzo,
la canzone del fuoco,
il tonfo di una mela;
le parole rassegnate
e cupe sulle soglie,
il grido del bimbo: le cose
che non passano mai.
Tu non muti. Sei buia.

Sei la cantina chiusa,
dal battuto di terra,
dov'è entrato una volta
ch'era scalzo il bambino,
e ci ripensa sempre.
Sei la camera buia

cui si ripensa sempre,
come il cortile antico
dove s'apriva l'alba.

ΕΧΕΙΣ ΕΝΑ ΠΡΟΣΩΠΟ ΑΠΟ ΣΚΑΛΙΣΤΗ ΠΕΤΡΑ

Έχεις ένα πρόσωπο από σκαλιστή πέτρα,
αίμα κακοτράχαλης γης,
ήρθες από τη θάλασσα.
Δέχεσαι ελέγχεις
κι απορρίπτεις τα πάντα
σαν τη θάλασσα. Στην καρδιά
έχεις σιωπή, έχεις λόγια
καταπιεί. Είσαι σκοτεινή.
Για σένα η αυγή είναι σιωπή.

Κι είσαι σαν τις φωνές
της γης: το χτύπημα
του κάδου στο πηγάδι,
το τραγούδι της φωτιάς,
ο γδούπος απ' το μήλο που πέφτει,
το καρτερικό και ζοφερό
κουβεντολόι στα κατώφλια,
το κλάμα του μωρού: πράγματα
που δεν αλλάζουν ποτέ.
Δεν μεταβάλλεσαι, εσύ. Είσαι σκοτεινή.

Είσαι το κλειστό κελάρι,
από πατημένο χώμα,
όπου κάποτε μπήκε
το παιδί ξεκάλτσωτο,

και το θυμάται για πάντα.
Είσαι το σκοτεινό δωμάτιο
όπου επιστρέφω συνέχεια,
όπως στην παλιά αυλή
που ρόδιζε η αυγούλα.